

SLOUPNICKÝ

PELMEL

ROČNÍK 22 * SRPEN 2020 * ČASOPIS OBCE SLOUPNICE

ZPRÁVY OBECNÍHO ÚŘADU * AKTUALITY Z DOMOVA PRO SENIORY
ROZHOVOR – MUDr. JAN MIKULECKÝ * ZD SLOUPNICE

Ráda jezdím vlakem, pozoruji ubíhající krajinu za oknem a přemýšlím o různých věcech, poslouchám hudbu, nebo si čtu. Je to takový čas jen pro mě. Když jsem ale posledně seděla v kupé vlaku uhánějícím z Prahy, neměla jsem příliš dobrou náladu. Spíše ze zvyku jsem si nasadila sluchátka a pustila náhodné přehrávání oblíbených písniček. Nechtělo se mi číst, ani se dívat ven, ani pozorovat spolucestující, a tak jsem na mobilu znuděně brouzdala po sociálních sítích a prohlížela si sdílené fotografie mých známých, abych se dozvěděla, kdo navzdory koronaviru odletěl na dovolenou do dalekých krajín a teď na pláži při západu slunce popíjí koktejl, kdo oblékl dlouhé bílé šaty a jediným slovem změnil nejen svoje příjmení a „stav“, či batole poprvé samo přešlo z kuchyně do obýváku, kdo získal třetí vysokoškolský titul a posunul se na kariérním žebříčku do výšin, kam nedohlédnu. Po několika minutách jsem mobil odložila a začala přemýšlet o tom, jaké fotky bych vybrala já, kdybych měla potřebu svůj život beze zbytku sdílet s okolním světem? Letos v létě jsem moře vyměnila za Mandl, horské vrcholy za Šuráňkův kopec, Piña Coladu za Poličku, po které už neobléknu téměř žádné šaty, natož ty svatební, a v kariéře jsem to po třech letech na jednom pracovišti dotáhla na vlastní vizitky. Jako bych se nedokázala pohnout z místa a jen sledovala, jak mě všichni předbíhají a mizí v cíli, který jsem ztratila z dohledu. Od začátku roku se v mém životě neudálo nic vzrušujícího a zvláštního, co by stálo za fotku a její zveřejnění. Jen proud příliš monotónních dnů, v nichž se o slovo často hlásila samota, únava a apatie.

Ze sebelítostivých myšlenek mě vytrhla až písnička Karla Kryla Děkuji, která začala hrát ze sluchátek: „Děkuji, děkuji za bolest, jež učí mne se tázat. Děkuji, děkuji za nezdar, jenž naučí mne pít, bych mohl, bych mohl přinést dar, byt' nezbývalo síly. Děkuji, děkuji za slabost, jež pokoře mne učí. Pokoře, pokoře pro radost, pokoře bez područí. Děkuji, za slzy děkuji, ty naučí mne citu k živým, již, k živým, již žalují a křičí po soucitu. Děkuji, děkuji, děkuji.“ A jak jsem poslouchala tu děkovnou modlitbu, začala jsem se za svůj náhlý nával negativismu a melancholie stydět. Abych pravdu řekla, nikdy jsem nerozuměla lidem, kteří si jen stěžují na zdánlivě drsný život plný předraženého piva a závidí ostatním jejich úspěchy, majetky, lásku i radost. Ale v tom vlaku na trase Praha-Vídeň jsem byla stejná jako oni, ničím jsem se nelišila (jen mě nenapadlo vinit z toho Kalouska, nebo Evropskou unii). Proč si stěžuju? Na co a na koho?

A pak mě začaly napadat všechny ty zdánlivě samozřejmé skutečnosti, které by si zasloužily „děkuji“. Každé nové ráno na téhle planetě, do kterého otevřu oči. Každá snídaně, oběd a večeře, kdy si můžu dát, na co mám chuť. Každé svobodné slovo a názor, jež můžu v téhle zemi říct nahlas, aniž bych se bála trestu. Každý vřelý pohled, úsměv, obětí člověka, který mi je blízký. Láska rodiny, smích přátel, jistota zaměstnání... Všechny ty zdánlivě „nefotogenické“ hodnoty, bez kterých by momentky z dovolených, svateb a rodinných oslav vůbec nemohly vzniknout.

Uvědomila jsem si, že každý z nás zaplňuje „album života“ různým tempem. Vybíráme si odlišné momentky, každé album je jedinečné a neopakovatelné. Někdy není co fotografovat a musíme pokračovat dál v cestě, než zase narazíme na něco, co nás uchvátí a očaruje. Někdy zase dlouhou dobu čekáme na jednom místě, než se rozplynou tmavé mraky a otevře se krásný výhled. Důležité však je, že všechno, co prožíváme, je autentické a opravdové, bez zkrášlujících filtrů a efektů. Věřím, že za mlhou všech bolestí, nezdarů, slabostí i slz se skrývá něco imponantně krásného.

A tak bych si moc přála, abychom (nejen) o prázdninách prožívali nezapomenutelné autentické momenty, které se nesmazatelně zařadí do alba našeho života. A za ně moc děkuji, děkuji, děkuji...

Úspory v rozpočtu

V rámci koronavirové pandemie a takzvaného kompenzačního bonusu pro OSVČ a další podnikatele rozhodla vláda snížit daňové příjmy obcím a krajům. V případě naší obce se jedná o výpadek financí ve výši 7 189 181 Kč. Je to značná částka, která se dotkne několika akcí, které bude obec nucena zrušit nebo odložit na další roky. Finanční výbor spolu s radou obce a paní účetní proto revidoval, které položky v rozpočtu pro letošní rok by bylo možno zrušit nebo odložit. Po několika jednáních byl zastupitelstvu předložen návrh úspor v rozpočtu. V kapitálových výdajích se jedná o omezení projektu na III. etapu kanalizace obce. Původně byl záměr zhotovit projekt na zbývající části obce, které nejsou odkanalizovány. Se zhotovitelem projektu jsme se dohodli na snížení prací o jeden milión korun. Projekt pro letošní rok bude vypracován pouze v rozsahu 400 tisíc korun. Jedná se o projekt na Dolní Sloupnici od kapličky směrem k bytovce u řeznictví a projekt na Dolní Sloupnici od čistíčky odpadních vod pro nemovitosti kolem prodejny stavebnin. Na realizaci rozšíření kanalizace se v rozpočtu pro letošní rok počítalo s částkou 1,5 miliónu korun včetně příspěvků na přípojky obyvatelům. Stavební povolení je vyhotoveno pouze na část od kapličky k bytovce, která se bude v dohledné době realizovat. Tato položka se rovněž snížila o jeden milión korun.

Letos se nebudou provádět práce na zhotovení inženýrských sítí pro dva rodinné domky v Dolní Sloupnici. V rozpočtu se počítalo s částkou 1 milión korun.

Dále byla v rozpočtu zrušena položka na nákup komunální techniky ve výši 400 tisíc korun. Oproti původnímu rozpočtu se ušetřilo na revitalizaci návsi 200 tisíc korun. Celkem se kapitálové výdaje v rozpočtu snížily o 3,6 miliónu korun.

Další úspory ve výši 900 tisíc korun je možné najít v běžném rozpočtu, je to ovšem pouze předpoklad. Je nutné provádět a zabezpečit běžné věci pro normální chod obce. I nadále se počítá s nejnnutnějšími opravami komunikací, údržbou zeleně a dalšími nezbytnými výdaji.

Chápeme, že to, co nás v jarních měsících potkalo v podobě pandemie, se nedalo předpokládat a citelně to zasáhlo ekonomiku celého státu. Po bitvě je každý generál, ale proč musí vláda řešit finanční situaci tím, že bude omezovat rozpočty obcí a bude jim „tahat z kapes“ jejich naspořené finance? Pan premiér moc dobře ví, kolik mají obce našetřeno, a asi ho to vedlo k myšlence, že jim vláda snížila daňovou výťažnost a omezila je v investičních akcích. Je dobře, že prosazuje schodek rozpočtu v astronomický výši 500 miliard korun, a přitom chce přispívat lidem např. na pobyty v lázních a dotovat dopravu pro studenty a důchodce? Když vláda nyní zasahuje do rozpočtu obce, nebude příště zasahovat i do rodinných rozpočtů?

Nemám nic proti jednorázové nebo časově omezené pomoci, ale tady je ohrožena nejen ekonomická samostatnost obce, ale především svoboda rozhodování a svoboda dobrého hospodaření. Vládnoucí elity si našly hned několik „jasných odůvodnění“, s kterými ale jako člověk, který se v tomto prostředí dlouho pohybuje, zásadně nesouhlasím. Chci tím upozornit na skutečnost, že poskytování „odpuštěk“ a podpor je velmi složité a také zneužitelné. Známe přece naši českou povahu. Nepochybují, že pomoc někde potřebná byla, ale mnohdy mohla sloužit jen jako vítané přilepšení. Opět se potvrzuje pravidlo, že kdo křičí, ten dostává a kdo mlčí a táhne, tak vše platí. Obec si nemůže dovolit lidem něco slíbit a netužit, zda na to má nebo ne. Vláda ví, jak jsem již psal, že obce peníze mají našetřené. Je to

dohledatelné v ročních uzávěrkách, tak proč by se tedy nepodílely na úhradě potřebných odpustků? Nabízí se odpovědět otázkou – proč stát také nemá našetřeno? Z toho je patrné, že obce umějí s penězi hospodařit mnohem lépe a ekonomičtěji než stát. Nechápu, jak někdo může neustále hospodařit s deficitem rozpočtu. Obce se v případech, že jim tak zvaná dluhová služba překročí určitá procenta ročních příjmů, musejí zodpovídat a podat vysvětlení, proč k tomu dochází. Mohou dostat i správce pro kontrolované hospodaření. Ovšem státu to nehrozí. Stát může vše, i to co normálně nefunguje a fungovat nemůže. Může, pokud má k tomu potřebnou většinu hlasů ve sněmovně a využiji-li k tomu nouzový stav.

Jak bylo již napsáno, obce hospodaří s daněmi, které dostávají od státu. Další daň, která je v plné výši obce, je daň z nemovitosti. Tu má obec možnost zvýšit a přijít si k nějakým financím. Zvýšit tuto daň na vesnici ovšem vyžaduje velký díl odvahy zastupitelstva. Další možnost, jak získat do obecního rozpočtu peníze, jsou takzvané dotace, jak nyní můžeme z úst politiků slyšet a číst. Dotace jsou ve většině případů náročné na administrativní zpracování (projekt, žádost o dotaci, výběrové řízení na dodavatele, závěrečné vyhodnocení akce, kontrola správného využití prostředků, několikaletý monitoring, atd.), ale hlavně s nimi nemůžete volně nakládat, tedy realizovat, co právě potřebujeme. Ten, kdo dotace poskytuje, rozhoduje také o tom, co a za jakých podmínek se bude dělat, požaduje předložení dokladů podle stanovených podmínek provedení akce a hlavně vás přijde několikrát kontrolovat. Chápete to? Na jedné straně vám vezmou peníze, na které máte zákonný nárok, a na druhé straně vám nabízejí nenárokové, přísně účelové a z jejich strany kontrolované peníze, které pro obce znamenají velmi výrazný nárůst administrativy a také prodražení investic. Nepotřebujeme nabízené dotace na rekonstrukci školy a školky, to již máme za sebou, ale potřebujeme svítit, udržovat zeleň, opravit komunikace, udržovat obecní majetek atd., ale na to dotace nejsou. Ze strany vlády se jedná o moc: kdo má peníze, má i moc a může nemajetným diktovat a hlavně je kontrolovat. Není to pozvolný krok před rok

1989? Nezávislé samosprávy jsou solí v očích některých politiků, kteří útočí na svobodu samospráv, a tím i na svobodu obyvatel, protože vy jste občané a obyvatelé samospráv. Je to k zamyšlení.

Mocní nám budou tvrdit, že to tak není, že je to pro blaho nás všech a celé naší společnosti.

Díky společnému tlaku Svazu měst a obcí a Svazu místních samospráv na vládu se podařilo získat příslib finanční kompenzace ve výši 1 200 Kč na obyvatele. Je to „pofoukáni bolítky“, ale nevíme, jak to bude dále pokračovat a zda se daňové plnění vrátí na úroveň, s níž by obce a kraje mohly být spokojeny. Je to nelehká situace pro nás pro všechny, pro občany, samosprávy i stát. Jsme zastrasováni nezaměstnaností, propadem ekonomiky a velkým státním dluhem. Tak je třeba udržovat poddaný lid neustále ve strachu a nejistotě. Máme, co si zasloužíme. Bylo by možná dobré si na to vzpomenout při nadcházejících krajských a parlamentních volbách.

Z jednání rady a zastupitelstva obce

- * Rada obce vybrala na základě předložených cenových nabídek dodavatele prací na úpravu prostranství před horní hasičárnou. Jedná se o odvedení povrchových vod a položení živичného povrchu před hasičárnou, napojení povrchu ke stávající komunikaci nad hasičárnou a vyrovnání části pozemku recyklátem pro potřeby parkování za silnicí. Práce bude provádět

firma STRABAG a cena je stanovena na 905 tisíc korun. Práce byly zahájeny poslední týden v červenci a hotovo by mělo být v prvním týdnu v srpnu.

- * Na obec byla doručena žádost o opravu komunikace, kterou v omezené míře užívají obyvatelé obce. Tato komunikace je na soukromém pozemku. Rada obce vyzvala majitele, aby komunikaci opravil. Pokud nebude mít prostředky na opravu komunikace, obec mu navrhuje odkoupení za cenu dohodou. Obec se nemíní dostat do podobné situace, jako v jiné části obce.
- * Rada obce schválila rozdělení finančního příspěvku složkám působící v obci. Z důvodu krácení daňové výtěžnosti byla i tato finanční částka krácena a spolklům bylo rozděleno 171 000 Kč. Podmínkou čerpání dotace je předložení vyúčtování dotace a zpráva o činnosti spolku.
- * Nakladatelství z Brna, nám nabídlo vydat knihu o obci. Zástupce nakladatelství navštívil jednání rady i zastupitelstva a prezentoval zde již vydané publikace. Cena se odvíjí od počtu stránek. Pro potřebu naší obce by byla adekvátní částka okolo 250 tisíc korun. Nabídka přišla bohužel v době, kdy šetříme každou korunu, bylo tedy rozhodnuto vydání publikace odložit.
- * Na jednání zastupitelstva obce byl přítomen nový ředitel Domova pro seniory ve Sloupnici, který představil plány na zlepšení finanční situace v domově. Finanční situaci nedokáže převést do kladných čísel během tohoto roku, je to běh na dlouhou trať. Byla domluvena návštěva na Pardubickém kraji u radního, který má na starosti sociální věci. Pan ředitel ho mívá seznámit se stavem věcí a budoucím výhledem. Dále požádal zastupitele

Přivalové deště na konci června naplnily rybníček ve Vesničce až po okraj (foto z 29. 6.)

o úhradu ztráty za minulý rok, která činí 1,8 mil. korun. Zastupitelé mají možnost ztrátu z hospodaření uhradit z obecního rozpočtu nebo požadovat po vedení, aby ztrátu postupně umožňoval kladným hospodařením v následujících letech. Zastupitelé uznali, že hospodaření domova letos ani v příštím roce nebude kladné, proto schválili ztrátu z hospodaření za rok 2019 uhradit z obecního rozpočtu.

Letošní červen byl vydatný na přivalové deště. V naší obci nedošlo k žádným škodám na majetku. Potvrdilo se správné řešení s vybudováním poldru v „Rokli“ v Dolní Sloupnici a na Horní Sloupnici za bramborárnou. Poldry dokázaly velkou vodu zadržet a postupně ji uvolňovat. Plánujeme zhotovit poldry i na dalších místech. Narážíme však na odpor majitelů pozemků. Je to projev sobectví a neúcta k dalším obyvatelům obce, kterým záplavy hrozí. Dva vybudované poldry jsou důkazem toho, že ani takový zásah do pozemků není důvodem k jejich znehodnocení. Snad si to dotyční někdy uvědomí.

Aktuality z Domova pro seniory

Aktuálně řešíme registraci služby Domov se zvláštním režimem a dále se snažíme i o zavedení služby odlehčovací péče.

Děkujeme slečně **Zuzaně Černé** za darovaného králíčka a **Marii Kadové** za andulky – klienti byli a jsou ze zvířátek opravdu nadšeni.

V červnu se uskutečnilo „**Posezení U Mudáka**“. Podařilo se nám zajistit autobus s plošinou, takže se mohli zúčastnit i částečně mobilní klienti. K dobré náladě přispěli i zdravotní klauni, počasí nám přálo, na zdravém vzduchu klientům pěkně vytrávil, takže po párcích z udírny se jen zaprášilo. Děkujeme myslivcům z Mysliveckého spolku Háje Sloupnice za zapůjčení chaty.

Léto je kromě jiného i obdobím sběru léčivých bylin, takže ani naši klienti nezháleli a pilně si dělali zásoby lipového květu. Z bezového květu jsme vyráběli sirup. Vyzkoušeli jsme také smažený bezový květ.

Mrzí nás, že stále z důvodu koronavirových opatření nemůžeme fyzicky zpřístupnit naši zahradu i pro veřejnost, tak alespoň foto.

Plánujeme...

V měsíci **říjnu 2020** proběhne celorepubliková akce

Týden sociálních služeb

Stejně jako v minulých letech budeme pořádat Den otevřených dveří s přidruženým programem.

Sloupenský fotbal V ROCE 2020

Nejenom fotbal, ale celá společnost byla na jaře letošního roku paralyzována. O tomto problému bylo mnoho popsáno i řečeno a rozhodně nemá smysl se k tomu vracet. Pro naše mužstvo přišla omezení týden před zahájením jarní části soutěže, celá zimní příprava tím vyšla naprázdno.

Dlouho jsme nesměli ani trénovat, natož hrát zápasy.

Fotbal však mnohým chyběl, a tak hned jak to bylo možné, vrátili se hráči na hřiště. Nejdříve jen na tréninky a později bylo, díky iniciativě zástupců vedení mužstva mužů, domluveno několik zápasů se soupeři z blízkého okolí systémem doma-venku. První část byla odehrána v červnu, odvety se hrály v červenci, jako příprava na podzimní mistrovské zápasy. Ty začínají pro družstvo mužů v neděli 9. srpna zápasem doma s Opatovcem se začátkem od 16.00 hod. Dorostenci hrají opět ve Společném mužstvu s Němčicemi a začínají o týden později zápasem ve Srubech.

Doufáme, že si naši příznivci, po nucené pauze, opět najdou cestu na hřiště a budou hnacím motorem našich hráčů. Zápasy mužů se budou hrát většinou v neděli v obvyklých časech, dorostenci budou hrát v Němčicích i ve Sloupnici. Přesné časy a hrací dny, budou známy začátkem srpna, rozpis bude vyvěšen ve fotbalové skřínce a také na stránkách obce.

Těšíme se na Vaši podporu!

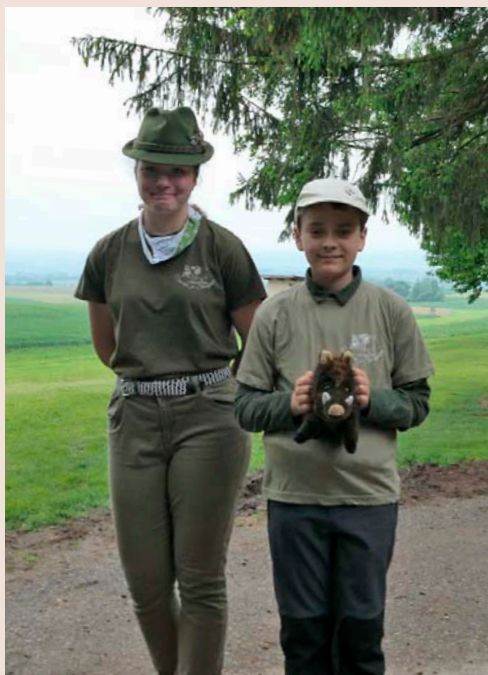
▼ ZA SK SLOUPNICE RADOVAN JISKRA

Školní rok 2019/2020

Divočáků ze Sloupnice

Monika Veselá a Josef Lenoch

U sokolníka

Společné foto

Kroužek navštěvovalo 10 dětí. Scházeli jsme se jednou týdně. Za hezkého počasí chodili na procházky nejen do lesa, povídali jsme si o životě zvěře a přírodě. V říjnu jsme se zúčastnili **Dne za obnovu lesa**, kdy Na Panském Poli u Rokytnice v Orlických horách nedaleko Haničky děti během jedné hodiny vysázely 65 stromků. Potom se bavily na doprovodném programu. Začátkem listopadu jsme se byli podívat na výcvik orla skalního a od sokolníka jsme se dozvěděli hodně zajímavostí o lovu pomocí dravců, tj. sokolnictví. Navštívili jsme preparátora v České Třebové, který pro nás měl připravené ukázky vycpanin, lebek a jiných trofejí. Ani letos jsme nezaháleli, a i když byla zima mírná, chodili jsme přikrmovat zvěř. Před Vánocemi jsme tradičně ozdobili v lese stromeček pamlsky pro zvířata. Na jaře nám naše setkávání překazil malý vir. Díky němu bylo zrušeno i 47. kolo Zlaté srnčí trofeje. Aby naše znalosti nepřišly na zmar, uspořádali jsme si sami svoji soutěž. Po vzoru okresního kola děti prošly stanoviště, kde na ně čekaly otázky z oblasti kynologie, střelectví a lovectví, botaniky, zoologie, chovu a péče o zvěř, ekologie a zdravotvědy. Přestože byla zima a občas prolétla nějaká ta dešťová kapka, se našel čas i na hry. Vítězem v mladší kategorii, kde soutěžilo pět dětí, se stal Josef Lenoch. V čtyřčlenné skupině starších dětí byla nejlepší Monika Veselá.

Doufáme, že na podzim se budeme zase moci scházet a vyrážet do přírody i na akce, které se nám letos nepodařilo uskutečnit.

➤ MONIKA NOVÁKOVÁ, LENKA LÁZNICKÁ

Na misi v Afghánistánu

Zdá se, že pokud se ve Sloupnici narodíte se jménem Jan Mikulecký, máte velkou šanci, že z vás vyrostе lékař s dobrodružnou povahou. V minulosti jsme v Pelmelu přinesli rozhovor s MDDr. Janem Mikuleckým o jeho zkušenostech z působení v Africe. Ze Sloupnice ale pochází také **kapitán MUDr. Jan Mikulecký** (pro lepší přehled s laskavým svolením uvádím, že jde o Mikuleckého-Říhu), který se zúčastnil české vojenské mise v Afghánistánu.

★ Jak dlouho jsi v armádě a kde sloužíš?

Do armády jsem nastoupil před čtrnácti lety na začátku studia medicíny na Fakultě vojenského zdravotnictví na Univerzitě obrany v Hradci Králové se závazkem odsloužit alespoň dvojnásobnou délku doby studia. Přes staršího spolužáka jsem se dozvěděl o výsadkovém praporu v Chrudimi, kde dnes působím ve funkci náčelníka praporečnického obvazistiště. Máme na starosti zdravotnické zabezpečení jednotek při výcviku, výcvik zdravotníků a v případě bojového nasazení jsme začlenění k celému útvaru, takže bychom měli mít stejné dovednosti jako každý řadový voják. Abych si udržoval zdravotnickou kvalifikaci, stážuji polovinu pracovní doby v nemocnici nebo na ošetřovně.

★ Čím se liší lékařská praxe v armádě od té civilní?

Mojí specializací je všeobecný praktický lékař, což je stejné jako v civilu, ale v armádě to více směřuje k urgentní medicíně typu doktora na záchrance, protože v případě nějakého problému jsme první v kontaktu s raněnými.

★ Co tě v armádě baví?

Líbí se mi hlavně pestrost. Je to sice náročnější na udržení odbornosti, protože čas na praxi je rozdělený jinými aktivitami, ale člověk není uvázaný na jednom místě. Chvilku jsem v ordinaci nebo v nemocnici, jindy na výcviku, který zahrnuje střeleckou přípravu, taktiku nebo třeba seskoky padákem...

★ Můžeš krátce popsat účel mise v Afghánistánu, které ses zúčastnil?

Byl jsem součástí 13. strážní roty na letecké základně Bagram, kterou založili Sověti při své invazi do Afghánistánu na začátku 80. let. Dnes je to americká základna a připravuje se její předání místní vládě, ale to záleží na politické situaci v USA i v Afghánistánu. My jsme měli na starosti kromě jiného zabezpečení základny a střežení části jejího okolí. Strávil jsem tam zhruba půl roku od konce září do dubna.

★ Jak vypadal tvůj běžný den?

Působil jsem tam jako praktický lékař pro naši jednotku, takže jsem zajišťoval zdravotní péči – dopoledne jsem většinou pracoval v ordinaci, která měla podobné přístrojové vybavení jako v Čechách, a k tomu jsem měl na starosti zdravotnický a lékový materiál. Druhou částí mojí práce byl vojenský výcvik zdravotnických specialistů i řadových vojáků, aby každý jednotlivec byl schopný poskytnout základní zdravotnické ošetření. Když bylo během dne volno, mohl jsem využít posilovnu, abych se udržoval v kondici, jít si zaběhat, projít se po základně. Měli jsme s sebou také dobrého kaplana Milana Novotného, který každou neděli sloužil společné bohoslužby hojně navštěvované i nevěřícími. Zároveň vedl kovářskou dílnu, kde jsme se taky mohli odreagovat.

★ Co obnáší příprava na misi?

Před každým takovým nasazením absolvují vojáci nejméně půlroční přípravu. Podle předchozích zkušeností a charakteru činnosti probíhá výcvik na našem území – nejdříve menší části jednotek až po celek. Já jsem v rámci této přípravy vedl zdravotnický výcvik, trénovali jsme třeba ošetřování v podmínkách co nejvíce podobných realitě.

★ Bylo rozhodnutí odjet na misi dobrovolné?

Pokud by to bylo nevyhnutelné, šlo by to zařadit rozkazem, ale je snaha, aby tam vojáci jezdili dobrovolně, jinak by to pro ně bylo extrémně psychicky náročné. My, jako vojenští lékaři, kterých je obecně málo, jsme už během studia byli připravováni, že nás to dříve či později potká. Když se pak rozhodlo, že pojedeme útvary z Chrudimi, bylo pro mě rozhodnutí jet se svými vojáky poměrně jednoduché. U vojenských doktorů se počítá s tím, že jednou dvakrát takto vyjedou a splatí společnosti dluh za studium.

★ Setkal ses na místě s něčím, co tě zaskočilo?

Člověk si těžko představí tu dlouhou dobu odloučení. Měli jsme výhodu, že jsme byli na velké základně, kde bylo víc možností, jak ukrátit čas, a že tam fungoval internet a telefon, takže jsem každý den mohl být ve spojení s rodinou. Asi nejnáročnější byl Štědrý den, kdy byla cítit zvláštní atmosféra, spousta vojáků se chovala jinak než obvykle... Večer jsem strávil s rodinou po telefonu.

★ Je možné podívat se ven mimo základnu?

To nejde. Afghánistán je jednou z nejchudších a nejnebezpečnějších zemí na světě, nebylo možné, aby člověk samostatně

opustil základnu. Jen v rámci plnění svých úkolů jsem několikrát přelétal vrtulníkem do jiných základen. Je to krásná, rozlehlá, málo zalidněná země. Bagrám leží na náhorní plošině ve výšce asi 1500 metrů nad mořem, všude kolem jsou hory pokryté sněhem. Počasí přes zimu tam bylo podobné jako u nás, na jaře přišlo období dešťů, všechno se zazelenalo. Bohužel si tam v minulosti vykáceli téměř všechny lesy, takže je tam obrovská eroze půdy a všudypřítomný prach. Kdyby se tam podařilo nastolit bezpečné stabilní prostředí, byla by to krásná země pro turisty.

★ Co ti půlrok na misi dal?

Určitě spoustu zkušeností, kontakty na americké vojáky, pohled na jejich styl vedení nemocnice a výcviku... Uměl bych si teď líp představit nasazení v bojovém konfliktu, myslím, že jsem se i zlepšil ve vedení vojáků. Přineslo mi to taky určité osamostatnění v osobním životě, mám skvělou ženu, se kterou jsme si ověřili, že odloučení zvládneme. Měli jsme v tomhle ohledu trochu výhodu, že naši dceři ještě nebyly ani dva roky, teď už by to bylo složitější.

★ Jel bys na nějakou misi znovu?

Kdyby si mě armáda vyžádala, neodmítl bych. Ale dovedu si představit, že už bych nikam nejel. Jsou kolegové, kteří absolvovali třeba pět, šest misí a fungují v běžném životě normálně, ale to odloučení je opravdu dlouhé a nese s sebou obrovská sociální rizika. Nechtělo by se mi teď obětovat rodinu za cenu, že bych někam vyjel.

★ Byl bys pro opětovné zavedení povinné vojny?

Dneska se s oblibou říká, že mladým klukům chybí vojna, aby měli nějakou disciplínu... Já jsem na vojně 14 let, ale doma ve sklepě mám stejně nepořádek a dodneška jsem se nenaučil skládat věci do komínků, takže si nemyslím, že je vojna nutná ☺. Kdo se chce vojákem stát, má možnost. Třeba u výtahářů v Chrudimi se chystá zvětšení útvaru, kde bude mnoho zajímavých volných pozic a ze Sloupnice to není daleko. Existuje taky řada civilních zážitkových aktivit, kde si člověk na vojáka může hrát. Co je na vojně nenahraditelné, to je kolegiálita, semknutí s ostatními, které plyne z dlouhého intenzivního soužití.

➤ MŠ

Informace ze ZD Sloupnice

Deštivý červen

Červen se, nejen v našich obhospodařovacích katastrofách, vyznačoval v poslední době nezvykle bohatými srážkami. Dlouhodobý roční průměr srážek v naší oblasti, který je kolem 700 mm, se například na Dolní Sloupnici naplnil téměř z poloviny. Díky protierozním opatřením, která jsme uplatnili během posledních let, se nám podařilo během přívalů minimalizovat škody v intravilánech obcí a současně se ukázalo i několik málo míst ke zlepšení. V našem podniku máme v současné době zaseto protierozně 56 % kukuřice nejmodernější technologií STRIP-TILL, do které jsme v minulých letech zainvestovali více než 12 milionů korun. Na nejvíce ohrožených místech jsme toto protierozní opatření navíc zkombinovali s obsevy ozimých obilovin, obsevy jetelem, setím napříč odtokovými liniemi nebo s využitím a udržováním vybudovaných poldrů a průlehů. Celkově se dá konstatovat, že vegetace a spolu s ní všechny polní práce jsou chladným a deštivým počasím posunuty o 1-2 týdny. Do první seče senáží nám letos přšelo, uvidíme, jak se tato skutečnost projeví na jejich kvalitě. Předpokládáme, že

žně budou trochu opožděné a připravujeme se na to, abychom je úspěšně zvládli jak v případě příznivého suchého, tak i deštivého počasí. Rozkvetly nám medonosné biopásky, vypadají opravdu jak na obrázku...

Úspěšný projekt na MAS ORLICKO

Na jaře jsme podali na Místní Akční Skupinu Orlicko žádost o podporu našeho projektu „**Pořízení strojů pro živočišnou výrobu mléčné farmy v Řetové**“. V posledním týdnu v červnu jsme byli vyrozuměni administrátory dotačních titulů, že nás Rada MAS zařadila do seznamu úspěšných žádostí, které si zaslouží podporu. Projekt obsahuje žádost o podporu při nákupu těžného krmného vozu a manipulátoru. Projekt ještě bude muset obstát před kontrolou SZIF. Teprve nyní se tak úročí naše dlouhodobé angažmá v MAS.

Fotosoutěž zemědělského svazu

Zemědělský svaz ČR tak jako každý rok vyhlašuje fotografickou soutěž pro členské podniky. Vítězné fotografie budou vydány formou nástěnného kalendáře Zemědělského svazu na rok 2021. Na fotografii musí být zobrazen objekt související s naším podnikem a se zemědělstvím. Podmínky soutěže jsou zveřejněny na <https://www.zscr.cz/Fotosoutez>. Příjem fotografií je do 21. 8. 2020 na sekretariátu ZDS nebo mailu zd@zdsloupnice.cz. Čtyři nejlepší fotografie postoupí do celostátní soutěže Zemědělského svazu a věříme, že Vaše příspěvky nám opět umožní sestavit vlastní podnikový kalendář.

Agroenvironmentální kroužky

V končícím školním roce navštěvovalo naše Agroenvironmentální kroužky ve Sloupnici a v Němčicích celkem 19 dětí. Děti ze Sloupnice si po koronavirové přestávce vynahrádily kroužky i v náhradních termínech a těší se na další zážitky z návštěv na provozech ZD i v příštím roce...

Navštívily mechanizační dílny, farmu v Řetově i Němčicích, naše řeznictví, bioplynovou stanici i sklady obilí. Nezapomněli jsme dětem ukázat polní práce... Nejvíce je zabavilo pytlování obilí a práce s laminovačkou.

Děkujeme vedoucím za vedení kroužku a na další školní rok hledáme vedoucí kroužku ve Sloupnici a v případě zájmu dětí bychom rádi otevřeli kroužek i v Řetově.

Vybrali jsme PREFARM

Na základě testování jsme se rozhodli vybrat systém PREFARM od společnosti MJM agro, a. s. pro naše potřeby vyplývající ze záměru věnovat se preciznímu zemědělství. Tento systém nám přinese výrazně přesnější údaje o stavu našich pozemků a nástroje na optimalizaci výnosů, stabilizaci kvality produkce, zejména efektivnějším využitím hnojiv pomocí variabilní aplikace na poli samém. Tato efektivita by se měla odrazit v ještě šetrnějším přístupu k půdě, sníženém zatížení prostředí a úspoře hnojiv.

Víte, že...

V roce 2018 byly ve Švýcarsku během ornitologického monitoringu zaznamenány jen dva poslední hnízdní páry koroptve, loni už ani jeden? Proto tu byl letos oficiálně prohlášen druhem ve volné přírodě vyhynulým. Velmi pravděpodobně by mohlo následovat Německo, protože zdejší počty koroptví se za období 1992–2016 snížily o 90 %. V Rakousku byl úbytek stavů ptactva mezi roky 1998–2017 následující: koroptev: -81 %, zvonohlík: -83 %, konopka: -52 %, skřivan: -49 %, bramborníček: -48 %, čejka: -37 %. A to přes to, že Rakousko je nám dáváno za příklad.

ING. JAROSLAV VAŇOUS
PŘEDSEDA DRUŽSTVA

V červnu jsme ve Svitavách otevřeli 10. firemní prodejnu Řeznictví Sloupnice.

Památný strom ve Sloupnici

Na sloupenském katastru se nachází jediný strom se statusem „Památný strom“. Jde o lípu na humnech nad hasičárnou v Horní Sloupnici. Rozhodnutí o vyhlášení památného stromu vydal Městský úřad v Litomyšli před dvěma lety. Co se v něm o lípě dočteme?

Lípa roste na severním okraji Sloupnice, na zahradě u čtvercového statku podél zahumenní cesty. Statek, nad kterým lípa roste, byl postaven nejspíše ve druhé polovině 19. století. Na císařských stabilních otiscích z roku 1845 je na pozemku ještě nezastavěná podmáčená louka. Zřejmě nedlouho po mapování došlo k výstavbě usedlosti. Jedná se typicky o větší dvoupatřížní zemědělskou usedlost na okraji sídla, zhotovenou z opuky. Zřejmě ihned po dokončení stavby došlo k vysazení lípy, kdy stromy byly často blízko usedlostí vysazovány jako hromosvody. Jak opukové zemědělské usedlosti, tak i blízké vzrostlé zeleně jsou typické pozitivní znaky historické a kulturní charakteristiky podléající se na utváření krajinného rázu oblasti východočeské tabule Litomyšl – Polička, kam patří i Sloupnice.

Samotná lípa je 25 metrů vysoká, její stáří se pohybuje v rozmezí 130–170 let. Kmen lípy je značně mohutný, jeho obvod ve 130 cm nad zemí je 440 cm. Koruna je nasazena ve výšce 6 metrů, její šířka je 19 metrů. Zároveň zpráva konstatuje, že strom je již ve zhoršeném zdravotním stavu, začíná se u něho pozvolna projevovat obvodové odumírání koruny a zvýšená přítomnost suchých větví v koruně. **Přejme lípě ještě dlouhá léta!**

➤ MŠ

Pěstitelský lihovar

M A R E K N O V O T N Ý

tel.: 605 580 564
www.lihovarsloupnice.cz

Přijmu dva **brigádníky / brigádnice na pozici prodavačka** v obchodě se smíšeným zbožím, praxe v oboru je výhodou.

Nástup možný od poloviny srpna.

Více informací na telefonním čísle **776 801 988** nebo osobně v prodejně v Dolní Sloupnici 71.

Vedralka zve příznivce kinematografie na

Promítání pod širým nebem

Promítáme od čtvrtka 13. 8. do soboty 15. 8. vždy od 20.30 hodin

Občerstvení zajištěno.

Podrobný program na plakátech, či na facebooku Vedralky.

Bližší info na tel. 736 413 530. **Těšíme se na Vás!**

Loučení s létem na Dolní Sloupnici

SDH Dolní Sloupnice Vás zve do svého areálu u dolní hasičárny na skákací hrad, soutěže pro děti a dobré občerstvení – **v sobotu 29. 8. od 15 hod.** v areálu u dolní hasičárny

Loučení s létem

v režii místního spolku Českého červeného kříže

v neděli 6. 9. od 14 do 17 hod. na fotbalovém hřišti budou pro děti připraveny soutěže, atrakce, i něco dobrého na zub

Region Orlicko–Třebovsko slaví 20 let

V roce 2020 slaví Region Orlicko–Třebovsko významné výročí 20 let od svého založení. Region k této příležitosti připravuje hlavní oslavy na **pátek 11. září 2020 od 16 hodin ve sportovním areálu v Dlouhé Třebové.**

Na program bude vystoupení imitátora Václava Faltuse s kouzelníkem, kapely Olympic revival z Havířova, České besedy z Třebovice a Lukavice, taneční vystoupení místních dlouhotřebovských souborů a bohaté občerstvení. Součástí oslav bude tradiční cyklojízda se starosty členských obcí a měst. Kromě slavnostního odpoledne region připravuje velkoformátovou prezentaci dvacetileté činnosti ve fotografiích.

Pojďte s námi do Dlouhé Třebové a slavte s regionem!

Za svazek obcí Region Orlicko–Třebovsko zve
Petr Hájek, předseda svazku obcí a PhDr. Jana Staňková

Redakční poznámky

- * Články a fotografie zasílejte v elektronické podobě.
- * Příspěvky, prosíme, zasílejte nejpozději do dne uzávěrky příštího čísla. Nemůžeme zaručit, že příspěvky dodané po datu uzávěrky, budou otištěny.
- * Své příspěvky konzultujte s dostatečným časovým předstihem s redakcí. Redakce si vyhrazuje právo výběru jednotlivých příspěvků.
- * Cena za otištění inzerátu je 200 Kč pro místní, 500 Kč pro ostatní.

Příspěvky, připomínky a dotazy zasílejte na adresu
pelmel@sloupnice.cz

Uzávěrka příštího čísla Sloupnického PELMELU je 20. září 2020.
Další číslo Sloupnického PELMELU vyjde 9. října 2020.

Sloupnický PELMEL je časopis obce Sloupnice. Vychází šestkrát ročně.

Vydání 4. čísla 22. ročníku: **7. srpna 2020.**

Místo vydání: Sloupnice 196, IČ: 038 130.

Evidenční číslo přidělené Ministerstvem kultury: MK ČR E 12832.

Náklad 350 výtisků. Cena 5 Kč.

Redakce: **Martin Škeřík, Tereza Štochlová, Jaroslav Novák**

Grafická úprava, dtp: **Petr Bartoň**

Tisk: **Tiskárna Osík**